

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fő'a, candu concedu ajutóriile. — Pretiulu: pe anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tiere esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasovu 9 Februarie 28 Ian. 1868.

Se prenumera la poste c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacea timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA
Transilvania.

Potu se alba functiunarii publici opiniumi politice?

Ce mai incapse intrebare? A c'u ma potu fara nici o indoieala, pentruca asia ne asigura insusi aristocratulu „Kol. Közlöny“ in articululu seu de fondu din Nr. 14; apoi dvóstra soiti ómeni buni, ca acea fóia nu uita nimicu si nu minte niciodata?

Adioa se vedeti cum sta tréb'a. Partit'a lui Kossuth s'a intinsu, consolidatu si inradecinatu din nou iut'ro dimensiune atatu de mare, incatu ea a inceputu a terorisa nu numai pe amployati statului, ci si pe cei municipali si a le face sila morală pentruca se'si dè dimisiunile, „K. Közl.“ numesoe numai pe doi din doua municipia, carii ne mai putendu suferi bajocurile Kossuthianilor s'a si retrasu din servitiulu municipal; se cerceteze inee boieroic'a nostra mai bine si ea va gasi numai in acestu mare principatu in timpulu de facia o céta intréga de amployati maghiaro-sucui, carii nu mai cutéza se dè facia cu connatiunalii loru Kossuthiani, pentruca acestia chine dupa ei si le striga: Hei „Petrovits“, hei némtiule, hei negru galbine, hei delegatiste, quotiste, reichsrathiste, poltronule s. c. l. Tóte acestea si asemenea sbierate se audira si in 26 Ian. acolea pe locu in Clusiu.

„K. Közl.“ suspinando la tóte acestea ne spune ceea ce scia de multu tota Europa lumanata, ca acésta netolerantia este o **trania** asupra libertatii opinianilor, care constringe pe ómeni ca se'si abnege convictionile proprii, „patima órba, „furia brutală de partita“, „tendentia pericolosa“, „sugrumare de libertate“, „subjugare neconditunata prin partit'a domnitore“, „persecutionea caratterelor politice“, „fanatismu turbatu“. Acestea sunt epitetele date de K. K. prin condeiulu dlui Halmágyi S. tuturor cati persecutéza pe functionari pentru opiniunile loru politice.

Prea frumosu, prea minunatu, non plus ultra alu prudentiei de statu. Totu asia dicemau si noi pana candu mai puteam vorbi. Ei, dara K. Közl. merge si mai departe adaugundu, ca pe o cale ca acésta au peritu multe natiuni si ca se poate ca si natiunea maghiara se'e perdiá individualitatea sa.

Dupa tóte acestea dn. Halmágyi incheie: „Nici parlamentulu nici ministeriulu nostru, nici representantiele nostre municipali n'au provocat pre catu sciu eu, o idea atatu de neliberala.“

Asia? Adioa dupa K. Közl. numai Kossuthianii sunt tirani brutali, subjugatori si sugrumatori de libertatea opinianilor politice la amployati, séu cum ve place vóua a distinge, la amployati si functionari. K. Közl. nu minte niciodata. Deci se sciti ómeni buni ceea ce n'ati sciutu pana acum, ca de ees. pe dn. Dimitrie Moldovanu consiliariu de curte si impreatescu, omu intregu, l'au delaturat stengaci si Kossuthianii; Iacobu Bologa membrulu curtieri suprime cunoscutu de omu dreptu si neorupabilu s'a pensionat in etatea oea mai buna la porunc'a lui Kossuth; totu din porunc'a acestuia au fostu delaturati si Romanu si Gaetanu membrii curtieri de apelu; altii vreo suta de amployati municipali de natiunalitate romanésca au fostu aruncati pe strate totu numai prin partit'a lui Kossuth din causa, ca aceia inca'si ave opinianile loru politice independinti de ale altora. Chiaru tribunalulu supremu alu Transilvaniei a fostu desfiintat numai de friuliti'a lui Kossuth, era déca cuteszara totu si a mai tiené in functiune pe dn. V. L. Popu, apoi se

vediura constrinsi totu de fric'a lui Kossuth a mistifica pe publicu in cateva foi, ca acelasi ar fi imbraciosiati sacra uniune cu sacra corona intre statea strigate de éljen, cate metanii face unu agiu care calatoresce in Palestin'a. Insusi absolutismulu celu de moda noua este totu dupa planulu lui Kossuth. Inse si anarchia si orice brutalitati veti vedé prin tiéra, tóte a celea vinu totu numai dela stengaci si ultrastengaci, éra cei din drépt'a sunt buni intocma că oila si ca berbecii domnei „Unio“ ilustrei oficiose din Clusiu.

Dela Augustu 1867, adica de candu s'a inceputu alegerile la deregatorile municipale in marele Principatu alu Transilvaniei si pana mai deunadi dupa desfiintarea curtiei supreme de casatiune, noi si altii luptaramu intinsu asupra politicei de res bunare manifestate atatu in representantiele municipale, catu si in Kol. Közlöny, nici este asia multu, decandu noi intru unu articulu de fondu voindu a ne apara de politica res bunarei representata prin K. Közlöny ne provocaramu la exemplulu altoru popora luminate, unde dupa cate o restaurare politica mare se ducu ministri si prefectii, se facou alegeri noua la parlamentu, éra incolo mehanismele administrative remanu neatinse, pentruca in acelea tieri nu este nimeni nisi asia de brutalu nici asia nebunu, ca se traga la respundere pe judecatori, pe finantiari, subprefecti, adjunoti, cancelisti etc. etc. pentru capritiele si brutalitatile anni ministru ca principale Polignac (1830), pentru doctrinariul unui Goizot (1848), séu pentru „preanaltele intentioni“ ale regilor Carolu X. séu Ludovicu Filipu. In modu asia barbaru si ferosu s'a partata in timpulu nostru numai mecsicanii.

In Ungaria si Banatu se scotu pana si notarii (logofetii) dela sate, déca sunt de natiunalitate romanésca si se inlocuesc chiaru si in comule curatul romanesci pana si cu jidovi renegati dela legea loru. In Transilvan'a logofetii nu se scotu, ca nu prea sunt, éra altintrelea s'ar scote de siguru, déca vrea asia Kosuthianii.

Asia dara sémana ca in vér'a trecuta totu de fric'a Kossuthianilor era se svente in aeru pre toti amployati romani din districtulu Fagarasului. Si déca in districtulu Naseudului cativa ómeni dedati din copilaria la comanda de halbrechts, halblinks, stau gata se'si dè limb'a loru natiunala pentru cate unu blidu de linte *), ei o aru face acésta totu numai de fric'a republikanilor lui Kossuth.

Ama mai puté insira inca si alte mai multe exemple, din care se se cunosc si mai invederatu, cumca Kol. Közlöny are o memoria minunata si ca elu nu minte niciodata. Numai Gazet'a minte, numai de amagitorii carii scriu in trinsa se se feresc romani si seo iè mai virtosu pe urm'a pecurariloru dela „K. Közlöny“ si „Unio“. — G. Baritiu.

— Acuma dara scimu cine a pastorit in 24, 25 si 26 Ian. pe oila si pe berbecii din satul Feleacu de langa Clusiu, pe acea turma care a fostu si pana la 1848 proprietatea onorabililor clusiani, ale caroru strate le curatá. Dn. Iosifu Moga in calitatea sa de amployat municipalu isi castigà acelu meritu pentru imortalitate. Ci nu cumva se alunecati a crede, ca dsa ar fi ingrijita de adaparea oilor din Feleacu pe contulu partitei lui Deák. „M. Polgár“ din 2 Febr. nu ne spune asia ceva; éra dupa „Unio“ esti silitu a da cu socotéla, ca oila din Feleacu stau in corespondentia nemidolicata cu Kossuth dela Tarinu. Tiene minte ca numai acela le-a tramsu bani de adaptat; ci apoi ele insielara pe adaptoriulu si votara

*) „Federatiunea“ Nr. 10.

pentru parintele episcopulu. Intr'aceea M. P. ne promite o informatiune si mai acurata in punctulu acesta. —

— „Federatiunea“ in Nr. 10 din 31 Ian. pe colón'a 35 tiene o lectiune catu se poate mai aspra catorva domni romani dela Naseudu si cum amu dice in stilul imperatului Iosifu II, dela Salva-Romuli-Nepos, pentruca in adunarea municipală de deunadi aru fi propusu ca se se céra dela diet'a Ungariei intro intilesulu intrigeloru propagate din comitatulu Zemplinu desfintarea limbei romanesci din afacerile publice. — Totu „Federatiunea“ mustre forte seriosu pe deputatii romani ardeleni afiatori la diet'a din Pest'a, numindu'i indolenti, matura deslegata, ómeni carii la diet'a din Sibiu figurau ca romani mari si pretindeau, ca sunt deputati nationali; éra astazi iti respundu, ca ei nu sunt deputati nationali, ci ai cutarni cerou; ómeni pe carii opinionea publica a romanilor ii persecutéza pana si in somnu, carii nu outéza a privi in ochii condeputatiloru romani din Ungaria; ómeni pe carii conscientia ii mustre, diet'a si gubernulu nu'i baga nici intr'o sama. Federatiunea mai promite, ca va lusa cestinnea acésta la o discusiune mai de aproape. Preabine va face, pentruca ea acolo la facia locului poate se cunoscă starea de facia a lucrilor.

Federatiunea recomanda romaniloru ca se infiintieze cluburi-politice. La acésta'i respondemn noi, ca se scia, ca natiunes ni se afla in stare exceptiunala ca inainte de 1861 si ca prin urmare din cluburi ne aru duce pe oalea cea mai scurta in temnitia. Intrebati acolo la br. Wenckheim si credemu ca inca in acestu punctu veti afla adeverul.

— In Secuime se face propaganda barbatesce, ca secuii se nu mai platésca asia numitele crescatiuri dupa fiacare fiorinu de contributiune, adica date 77 lei, la 1 fl. pentru despargubirea urbariala (rurala), la care se mai adauga alti 25 ca extraordinariu. Patru sate au si denegatu acestea soiuri de contributiuni. Ci vedi „Unio“ Nr. 15 din 4 Febr.

Pe cei 4 banditi dela Ákosfalva din Secuime iau prinsu gendarmii. —

Diurnalele straine in si afara din tiéra.

Am mai sieptat de nenumerate ori, ca antepostulu in lupt'a pentru ascurarea existentiei unei natiuni si a recunoscerei ei de catra Europa, si in prim'a linia informarea opinionei publice europene prin organele de publicitate ale statelor si natiunilor, ale caroru simpatii castigate le castiga preponderantia si recunoscere si cu acésta o securitate de viétia séu celu pricinu uno sprigini moralu potinte spre a-si pute desvoltá viétia, ce le mai ramase in óea. Devenarea acestui ajutoriu de viétia s'a ingrijita tóte natiunile apasate. Cu deosebire italianoii, germanii, maghiarii s'a ingrijita forte de timpuri si inca fara a crutiá nici cele mai gigantice sacrificia spre a-si crea o opinione catu de grandiosa. Castigulu pentru aceste sacrificia e immiut mai mare si mai elevatu preste tóte sperantiele, cu care se facura acele sacrificia. Pe acésta cale ajunse si Romani'a a fi luata in ochii Europei, a fi recunoscuta si numerata intre natiunile Europei devenindu semnalaata de opinionea ei a constitui bulevardul civilisatiunei europene in Orientu. Déca romanii nu dedea semnul de simpatia pentru civilitatea europeana in 1848, sorgintea din care le-a isvorit simpatia Europei; déca dupa invasiunea rusescă din 1853 ar fi remas nerepresentati in opinionea publica a Europei, informandu-o ca nisuntiele loru catra civilisatiunea ei apromit o garantie

Fagarasiu 30 Ian. 1868.

Dati-ne văia a traduce în limbă adevărului corespondintă din 10 Ian. a. c. din Nr. 1 al președintelui dn. diariu relativ la conductul facutu cav. Ioane Puscariu în 9 Ian. a. c.

Déca d. „Corespondent“ și luă ostenela a ascultă vorbere parintelui Leicu, său déca celu pucinu asteptă se se informeze a dō'a di despre starea lucrului si se nu scrie pana a nu se face diu'a inca, apoi fara indoie, ca nu avea trebuinta se se bage in politica, nici se'si dè nu soiu a cate ora „reservarea“ dsale.

Conductul în cestiune s'a facutu cavalerului Ioane Puscariu pentru meritele sale ce si le-a castigatu pentru acestu districtu, ca-ci in cursu de 20 de ani, in cari cu pucina intre-rumpere a functionat aici, a ridicat scole in tōte comunele si le-a dotat, a regulat comunele si administrarea averilor comunali, oari suntu cele d'anteiu isvōre ale bunestarei poporului, a adus in ordinea cea mai buna administrarea politica si judiciaria ce lipsise pana aci.

Pentru tōte aceste si altele inca, cari nu le potemu infiră aici, cav. Ioane Puscariu este unul din cei mai iubiti la intilegintă si poporulu acestui districtu.

Parintele Leicu in vorbere sa scurta si nimerita, inca n'a atinsu altu ceva, decatul aceste merite, care i le recunoscere chiaru si dlu „Correspondente“.

Pentru aceea nu ne potemu miră, de unde si cu ce urechi a auditu dsa cuvinte, oari nu le-a auditu alta lume.

Corespondintă dsale nu este dar' alta, de catu fetul unei informatiuni sinistre, său a lipsei totale de informatiune.

Să cum, dlu „Correspondente“ voiesce că nici meritele se nu le mai remuneram, si déca nu potemu așteptă, nici celu pucinu cu nisice manifestatiuni solemne? Se nu ne aratam uibirea si recunoșcintă nostra catra aceia, cari au ostenit atatu pentru binele nostru? Nemultiamitorul i se ia darul! Unde lipsece incuragiarea, lipsește si faptele mari!

Da, parintele Leicu a vorbitu in numele intilegintei si burgarimei aceleia, care a asistat si a participat la acelui conductu, — nu in numru de 36 cum dico dlu „Correspondente“, fara in o multime ce indeosebi strădă, — si care l'a insarcinat cu acesta; dar' dlu „Correspondente“ cu ce dreptu isi aroga a vorbi in numele intilegintei si alu poporului, oare nu se niciu de dsa si nu l'a imputernicitu a scrie corespondintă in numele seu?

Noi nu voim a mai intinde vorbe despre tiradă politica din corespondintă in cestiune, atatu ince trebue se constata, ca dlu „Correspondente“ dice, ca dsa serie pentru a incunjură consecintele politice ce le-ar' trage nascute niciu de dsa si nu l'a imputernicitu a scrie corespondintă in numele seu?

Mai incolo apoi totu dlu „Correspondente“ dice, ca astăpta dela deputatii ardeleni rolul unui O'Connell candu va veni pe tapetul in dietă Ungariei cestiunea transilvana, va se dica, dsa protesteaza contra deputatilor dela Pest'a si apoi totusi astăpta dela ei role à la O'Conell, că se salveze natiunea pericolata — prin unu conductu de facile.

Dlu Correspondente dice chiaru la inceputu, ca totu lucrul despre care scrie dsale este „o enigma, ce nu o intielege, n'o pricope de locu.“

Asia este, dsa in acesta are totu dreptul, ca-ci a si demustrat, ca n'a intielesu si n'a sciatu nimica, adevăratu din totu lucrul despre care scrie.

Dreptu aceea noi in interesul adevărului, alu publicului si alu bunei contielegeri, ce trebuie se nu perdem nici odata dinaintea ochilor, rogam cu tōta onoreea pe dlu „Correspondente“, care se ascunde dupa acăsta firma, că de aci inainte se nu'bi pregete a se informa mai anteiu despre lucru si se nu se pripesca, ér' enigmele său ghicitorile se le lasă pentru Gur'a satului. (Asia conductul s'a facutu pentru meritele de aici de acasa, care nu i le dispută nici corespondintele, apoi? — cuitu. R.)

Mai multi.

Alba Iulia 2 Februarie. In 9 se tiene aici adunarea statului r. catolic din Ardélia, la care se facuta tōte pregatirile cerute. —

Clusiu 31 Ian. n. Dupa plecarea Esc. Sale Domnului V. L. Popa si dpu deponerea

juramentului membrilor despartimentului ardelenă la curia reg. a Ungariei in Pest'a in 3 Ianuariu m'am mirat cu altii candu am citit in unele foi, cumca cu acea ocazie membrii supremului tribunalu aru fi facutu si aru fi vorbitu intre altele si de uniune. Deodata primescu si dela Sibiul o reflecție la „Herm. Ztg.“ Nr. 16, pe care eu nu'lu citescu de locu. Mergu si 'lu astu intr'o oxfenea. Certezeu indata mai departe, scriu si la Pest'a si éta ce astu.

Siedintă in care s'a luat juramentul dela membrii ardeleni nu a fostu publica, ci a fostu inchisa, apoi dv. scoti ce insemnă in monarhia austriaca o siedintă inchisa, din care adica niciodata nu esti siguru ca vei afla ceva autenticu. Cu tōte acestea eu fusese norocosu a lua parola dela doi barbati carii au fostu de facia la depunerea aceluui juramentu. Aceia arata ca: indată după deschiderea siedintei din 13 Ian. s'a citit tōte charturile ministeriului de justitia, privită la desființarea tribunalului supremu transilvanu, inființarea unei sectiuni transilvane la curia regescă din Ungaria si denumirea membrilor acestei sectiuni; după aceea Esc. Sa dn. Majláth presedintele curiei binevenită pe membrii de facia ai acelei sectiuni cu cetea sentenie si complimente indatate la asemenea ocasiuni, memorandu ceva si de o legatura mai strinsa intre locuitorii acestor dōi tieri precum fusese in timpurile mai vechi. Tōta vorbere dlu Majláth ar' incapă pe unu 40 micu de chartie. Totu cam pe atâtăi reșpunse si dn. Popu, era punctele principale ale aceluui responsu su fostu: „Sunt aduncu petru de insemnatacei acestui momentu, eu inse in timpul de facia nu me astu in stare de a descinde la discusiunea mai de aproape a acestui eveniment de mare insemnătate, adica alu desființarei, respective intrunirei tribunalului supremu transilvanu cu celu din Ungaria; constatul numai, ca cu acăsta intrunire se adauze cu o copcia mai multă la unirea faptica.“ In fine: Incal prin acăsta suntemu pus in stare de a administra justitia mai neconturbata de machinatii si patimi*). De altmintera ve multimescu de bună primire.

Incolo din totu ceremonialulu acela lipsi orice s'a puté numi entuziasmu.

Atata a fostu totu. Esc. Sa dn. Popu a constatatu faptul intemplatu in modu curat istoricu obiectivu intocma precum ar' fi constatatu la timpul seu ori care altul, ca ecisastase unu terorismu si anarchia in 1848/9, unu despotismu in 1850—1860, unu semiconstitutiunalismu in 1861—65, unu nou despotismu in 1865—6, petruca nici ca 'ia ceruta nimeni profesiunea de credintă politica. — Cu sentintă din urma a repetită ceea ce disese de numerate ori pe timpul dietei din 1864, ca ou legile ecosistinti si cu ómenii de acum e preste putintia se administri dreptatea in instantă suprema aici acasa. Pe atunci mai toti l'amu combatutu cu mare focu; mai tardiu au cunoscutu mai multi, ca ciocoismulu la noi e multă mai inradecinat, decatul că se poti avé odichna de elu. Se fiti vedintu la cate invaziuni obraznice era supusi aici membrii supremului tribunalu. Dlu năpteza nu avea odichna de purtatorii proceselor, de advocatii, rudeniile si amioii lor, in mii de chipuri cercă se amagescă pe membrii că se voteze pentru ei. Este unu testimoniu foarte scănavu acesta pentru ardeleni, este ince asia. Aici ince ar' vindeca reul unu mai legislatiunea de aca sa conchiamanda pe base curata de democratice si publicitatea absolută; acestea si alta nimicu; atunci apoi si Ardélia iși poate avé tribunalu supremu acasa si trebue se'l aiba.

Dara acum se ve spunu eu altă, pentru care etau buna cu onoreea mea. Pe candu vrasmassi nostrii agitau cu totuadinsulu nu numai in contra dlu Bologa, ci cu atatu mai multă in contra dlu Popu, dsa era hotarită a se retrage cu totul dela orice activitate si a merge in pensiune. Acea faima se latise la popora in comitate intr'unu modu forte seriosu. Mai multe mii de familii oredea ca perirea lor va urma de siguru, déca se va retrage si dn. Popu. Si in adevăru déca nu l'amu fi infestat cu cativa din mai multe parti si nu l'amu fi rugat că se merge neaparat la Pest'a si se ocupe nouu postu ce i s'a datu, astadi l'ati vedé in pensiune. Asia poti se dici cu totu dreptul, ca a mersu fara voi'a sa, dara déca ramanea, popo-

*) Szenvédélyek és ármánykodásoktól menten.

pentru institutiunile civilisatiunii europene in contra colosului nordic si acăsta si prin diurnalele din strainetate „Steu'a Dunarii“ in Belgia „Bucina“ si alte, cum fura si multele brosuri respandite si in limbă francesa din partea barbarilor devotati vietii națiunii romane; pe langa atati dusmani cu greu său nicidecum nu potea reesi la rolul ce i se concrediu de Europa, că se i fia antepostul civilitatii in Orient. Ma déca si in presentu s'ar lesa in valoare de bani buni totă respandirile cele dusmane, curse din veninu penelor de corbu si de vultur rapitoriu de vieti romani, cate se respandescu cu tendintie machiavelistică in contra Romaniei, spre a i compromite demnitatea de vieti intre națiunile europene: e afara de tota indoie, ca Romania inca si ar' perde prestigiul, ad. fermeoulu sentimentei europene, ca acestu soiu de omeni merita a fi ajutat cu inalta la o viatia catu de prospera in interesulu civilitatii si alu cumpanei drepte europene, in care trage astazi alatura cu tota semintă latina; ma ar' poté deveni érasi pusă in cestiune de vieti, déca n'ar da de mintiuna prin fapte si prin informarea opinionei publice europene, mai vertosu prin diurnalele straine, ca numai incordarile dusmanilor suntu acele, care voru a submina bună conduita innascula caracterului romanu pentru libertatile si institutiunile civilitatii europene. Resolvarea cestiunei dar' de a trai său a muri politicesc si strinsu legata de publicistica; si inca la romani, a carora limba n'a fostu o necesitate sine qua non de a fi investita prin state straine, de publicitate prin diurnalele celor 4 limbii latite in Europa. Dar' romanii din Romania si mai potu lua ostenela ei insii a eda cate unu diurnal francesu, altul italiano, si altul germanu, déca nu si unul englez, oare se nu fia oglind'a antagonismului, antinationalismului si a uneltirilor dusmanilor romanismului, ci se fia speculul adevăratei representari a tuturor intereselor romanismului facia cu strainatatea. Atunci si numai atunci se pote face nepotintios machiavelismul celu inradacinat alu vagabundilor si alu celor ce lucra in soldulu inimicilor romanismului că unu sierpe nutritu in sinu. — Din principiu dar', — că se se desece si sorgintea poterilor inimice — se apuse romanulu in vat'a sa si pén'a limbilor straine, esindu la lumină Europei cu tōte interesele, nisintele si cu descoperirea stăvilor si relelor, de cari se bantue, si se impedeau in demersula misiunii, ce i s'a inordintat de catra Europa. — Ignoti nulla cupido, cum ai dice, de ceea ce nu cunosci nute poti interesa: asia remaseram a cooperiti in umbră tacerii adunce si noi romanii carpatini escupsi sotiseloru si capricioru tuturor vis-cibilelor politice, o domne! cate vecuri! din simpla nepotintia de a ne face cunoscuta sörtea celor, ce o impartiescu. — Ma si intregei umanitati, déca s'ar poté, se o facem u celu puoinu acum cunoscuta, — si la acăsta déca noi aici, dorere! inca n'am scosu vreunu diurnal nemtescu in interesulu nostru, — vomu fi ajutati, ca fratii nostri voru apusa in mani si redactarea de diurnalele limbelor straine, ca si pana acum se occupa a respandi adevărul prin tota diurnalistică europeana. Medicul ince nu ti poate ajută, pana candu nu i descoperi durerile. — Eca necessitatea diurnalelor in si afara, deslegunduti limbă pentru tota adevărul, déca vreai se nu ti se confunde. — Sapienti satis.

Diurnalul ministerialui ungurescu pentru invetiatorii romanesco

Cu Nr. pres. 253/1867 metropoli'a Sibiului a tramsu pe la protopopi si invetiatori satesci unu circularu provocandu a se prenumera la diurnalul ministerialu, ce ésa dela 1-a Februarie, a. c., care suptu titululu: „Foi'a invetiatorilor“ va esi in tōte limbile patriei, dupa cum se va redacta la ministeriu. Preotii, cari vreu se se prenumere au a trame pretilu de 3 fl. v. a. pe anu la min. de cultu ungurescu; ér' invetiatorilor ordinari li se tramite gratis, si inca in acea limba, pe care o voru cere. — Era mai cu cale a se dice, ca pentru fiacare națiunitate in limbă propria, că se nu inoapa nici o banuiéla, ca dór' s'ar intentiona cu incetul a se trage cu timpu toti la limbă maghiara, mai vertosu fiinduca se da gratis. Unii ómeni suntu cu multă mai scrupulosi decat se nu intre in banuiéla. Eca ministeriu ungurescu a lusat in mana frenulu publicitatii invetatoresco pentru tōte națiunile. —

rolu ar' fi desperat. Poporul impilatul cere **dreptate**, apoi vina ea de ori si unde. Cu jafuitii, cu lipsitii de avere si mosis, cu trasi in procese uibariali, cu schilavitii si tocatii in capu nu poti face politica; aceia toti striga numai dreptate.

Ca dn. Popu inca isi facu costumu oficialu, este de risu a mai pomeni. Astazi asia numitul costumu ungurescu nu mai are nici una felu de insemanata, modele din Europa l'au incurcatu cu altele si l'au paralizat intru atata, incat chiseru foile maghiare marturisescu, ca nu mai are nicio unu scopu nationalu, era cativa grasi au si inceputa a purta fracuri, ut figurze docent.

Ce se tiene de meritulu lucrului, apoi se insieala tare oricine crede, ca noi pe aici ne vomu abate vreodata dela program'a nostra; noi si majoritatea intielegintei nostre unionisti in sensulu maghiaru nu vomu fi nicio dата. Noi cedemu silei. (Ceea ce mai urmeaza nu se poate publica). —

Se vorbesca faptele.

(Capeta.)

In sirala proiectelor d. Clemente Beteg a propus, ca toti aceia, carii voiesc a ecserita advacatur'a la sesiunea viitoria periodioa quartala se'si publice diplomele, din contra cu ajutoriul politisilor se se tracteze ca Winkel-schreiber. Auditi?! Ce scie d. deputatu? Aceasta propunere trebuea se o faca dlui in diet'a dela Pest'a, ca se se pota aduce articolu de lege, pentruca, vedi dta bine, ca din contra dieu poporului tieranu va mai cercă si pe deregatorii cei pensionati romani, ba inca si cate pre unu israelito, si ei voru rogă ai representă in causele loru procesuale verbale si urbariale. Au nu scii dta. d. Beteg, ca inca sustau acele legi si dispuse si unu, de si de pre tim-pulu absolutismului, dupa cari cuno-scutori de drepturi si fara diploma advoacatia potu representă pe partite. Intru aceea totusi propunerea fu' cu óresi careva modificari redicata la potere de decisiune prin enunciare. — Iubirea monopolului au prinsu radacini asia de afundé, incat fratii maghiari se incerca a se ingradi cu mu'i chinezi, spre a putem monopolisa preste totu nu numai administratiunea politica, ci si ceea a justitiei! Br!

Totu d. Beteg facu o alta propunere pentru infiintarea esactoratului, care inca se primi, si cum nu, ca-ci era voru mai capetă are vreiu cativa clienti.

D. Gavriele Manu facu propuneri. Cea d'anteiu verbaliter, ca comisiunea prindescisiunea protocolaria se recomande oficiolatului comitensu, ca causele private ale poporului atatu la oficiolatului comitatului, catu si la judii procesuali, se le iè in susu la protocolu, si se nu invieze pe suplicantii la scriotori straini. Cu desebire ince, ca causele de reclamatiune ale celoru inscrisi la asentare fara nici o plata se le ispravesca judii procesuali. La aceasta propunere d. comite supremu facundu promisiunea solemna, ca va ingrigi, ca poporului se i se satifaca in intielesulu propunerei, propunetoriulu 'si retrasa propunerea cu aceea declaratiune apriata si in aceea sperantia, ca nu va deveni in aceea pusetiune neplacuta, ca la sesiunea venitoria se fia silitu a conmemorá casuri speciale.

A doa propunere a fostu o plansore indirecta, ca la judecatori'a singularia din Lapusiu ungurescu causele cele mai urgente stau inca nelucrate si propunendu ca acolo se se sistemeze lunga judele singulariu si postulu de unu practicant de conceptu cu salariu. — Aceasta propunere s'a primitu si efectuarea aceleia s'a redicatu la conclusu. Cu ocazionea desbaterei ince asupra acestei propunerii s'a obser-vatu si aceea, ca cine nu'i capace de oficiu, acela se abdica de elu, — atunci ar' trebui tare multi se abdica!

A treia propunere a fostu, ca contributiunea personale, adios porti'a capului se se sterga, rectius se se inlocuiesca cu sistem'a de contributiune a Ungariei. Aceasta propunere s'a re-dicatu la conclusu unanimu.

Eca fratilor nobili dela Losn'a si Preluci, Magógea, Ungureni, Ileand'a si alte sate, cari inainte cu doi trei ani satui de hîlbele jidovesci au intratu in taberile lui Jud'a venditoriu, si ati votatu in contra intereselor voastre pen-

tru deputati neromanii, unde vi ajutoriul si usiurintiele cele fagaduite de deputatii alesi? si nu vedeti voi, ca si astazi numai acela cugeta a ve usiurá de porti'a capului, care fiindu de unu sange si de o lege cu voi, astazi se lupta totu asia pentru binele vostru si usiurarea vostra, precum s'a luptat si in dietele dela Sibiu si Vien'a!

Alu patrulea proiectu a fostu pentru re'ntregirea comisiunei comitatense in interesulu materialu si intelectualu alu romanilor, care suna asia: castigandu-lu, 'lu alaturu.

Aceasta propunere a fostu combatuta de catra maghiari cu tota tari'a, si cum nu, candu d. Manu a indrasnitu a cere dreptate si pentru romani?

Cu dorere, ca fratii maghiari suntu si astazi tocma asia de egoisti, de postitori a ne suprematisa, ca si inainte, ince romanii au lipsa numai de credintia tare, ea:

De n'a peritu romanulu, candu órdele barbare venieau ca si locuste pe agrii semanati:

Acu, candu braiciu-ti tare in lume i cuno-scute, Tu bravule romane mai credi a fi per-dutu? — Unu martoru oculatu.

Propunerea

domnului Gavriele Manu de Boiereni catra comisiunea permanenta a comitatului Solnocu interioru tienuta in Desiu in 20—23 Ian. 1868.

Considerandu, ca la constituirea primitiva a comisiunei permanente a comitatului acestuia pre la an. 1848, si cu ocazionea reintregirei a celeia in an. 1861 interesele locuitorilor si posessorilor romani, cari dintre 114.000 de locuitori dupa numeru facu 92.000, er' din teritoriu comitatului au in posesiune ca proprietari 3/5 parti din acelasi — din mai multe motive — a caroru recapitulare in interesulu impaciunii imprumutate nu dorescu acum a o face, nu au fostu de ajunsu representate, era in decursu timpului unu mare numuru din membrii comisiunei permanente, mai mare parte prin morte au scadiu forte, se se faca o represen-tatiune catra inaltulu ministeriu, ca si pana la regulares municipiilor comitatense pre o bassa justa, si amesurata principiilor egalei indrep-tatiri politice nationale, se se conceda acestei comisiuni, ca pre sesiunea viitoria periodica se se pota, spre multiamirea si indestulirea si a intereselor materiale si intelectuale ale locuitorilor de nationalitatea romana, reintregi. —

AUSTRIA INFER. Vien'a. (Delegatiunea unguresca.) In 31 Ian. in siedint'a deleg. deschisa la 2½ pentruca pana atunci abia sosisera responsurile la interbeliuni, in presen-tia min. Andrassy, Lonyay, Gorove si Festetics, pres. Somsich face a se da cetire responsurilor ministerialu imperialu la interbeliile din Nr. tr. Notariulu Horvath cetera asia:

„Respusu la interbeliuna prima a lui Carolu Kerkápolyi membru delegatiunei unguresci, asternuta in numele seu si alu consociitoru sei, cu referintie la titlele intrebuintiate de ministrii comuni.

In propunerea catra delegatiunea dietei unguresci s'a intrebuintiatu urmatorele spresiuni „ministeriu comunu" si „ministri comuni" conformu tienorii articulului de lege XII din 1867.

Déca catra delegatiunea regatelor si tieri-loru representate in senatulu imperialu s'a in-trebuintiatu numirea nedisputata de dens'a de „ministeriu imperialu" si „ministri imperiali", apoi prin acésta n'am avutu intentiunea a folosi o numire ce nu incepe cu nedependint'a constiutitionala a Ungariei.

Spresiunea intrebuintata in limb'a nem-tiesca s'a consideratu mai vertosu ca si identica cu cuvintele: „afacerile comune ale ambelor parti de monarchia."

Deo se denega veri ce intentiune d'a largi si petrece afer'a de activitate a afacerilor comune."

— Respusu la a doa interbeliuna lui Carolu Kerkápolyi, membru delegatiunei unguresci, in privint'a organisatiunei ministerialu comunu:

„Ministeriul comunu indata dupa consti-tuirea sa si din propri'a sa iniciativa s'a pus in contielegere cu ministeriul regesecu ca se capete persoane apte, prin cari se ce statorésca o coatingere directa nemidilocita in comunica-tiunea afacerilor atatu generalmente in admini-

stratiune catu si desolinita in privint'a limbei delegatiunei dietei unguresci.

Cercustantii a ca pana acumu nu avemu inca nici unu resultatu in asta privintia, cauta se se atribue numai greutatilor efektuirii."

— Respusu membrului in delegatiune Colomanu Ghiezy la interbeliuna subscrise de densulu si de oei de o parere cu densulu, adresata ministrilor cari au asternutu bugetulu.

In privint'a punctelor 1 si 2, ministeriul comunu provoca la declaratiunile date tooma mai niente.

Ce ce atinge de numirea unui ministru de resbelu, nepomenit in art. XII din 1867, se obsevă urmatorele:

De órare § 27 art. XII 1867 contine ota-rirea apriata, cumoa pentru acele obiecte cari in faptă fiindu comune, si nu se tienu nici de regimulu separata alu tierilor coronei ungu-resci, nici de alu ocolorulale ale Mai. Sale, trebuie se se infiintieze unu ministeriu comunu, era in § 9 alu acelei legi se dechiera afacerea militare de comunu sub modalitatile §§. 10 si 11.

De órare, mai departe, in vertutea §-lui 15 din legea citata, spesele pentru armata sunt asisdere comune, era dupa § 40 bugetulu comunu se astern delegatiunei de ministeriul comunu, deo denumirea unui ministru comunu de resbelu nu numai nu e eschisa de art. XII din 1867, ci tocma e pretinsa de spiritulu acestei legi. Candu Mai. Sa imp. reg. apostolica ca supremulu domnu alu armatei, o parte din functiunile ce i le dă art. XII le-a predat prin actulu acest'a unui ministru responsabile, a datu numai o doveda repetita de preanaltele sentinte minte constitutionali.

Deci denumirea unui ministeriu comunu nu poate fi temeu de temere ou stat'a mai vertosu, ca in §§ 12, 13, 14 a art. XII 1867 sunt numite acele puncte cari in privint'a sferei de activitate se tienu de delegatiunea unguresca si de guvernulu ei, era statorarea sistemei de ape-rare intru intielesulu citatei legi e reservata tocma acelei legatiuni fara de restringere."

Kerkápolyi: Respusulu datu de ministeriu aréta ca elu a folositu titlulu de „ministeriu imperialu", fiinduca l'a credutu sinonimu si identicu cu titlulu de „ministeriu pen-tru sfaceri comune". Pui asta declaratiune caus'a si-a perduto important'a politica si a de-venit curata gramaticală. In obiectulu interbeliunei a doa se vede, ca numai greutatile efektuirii l'a impedecatu pe ministeriu pana acum. Deci cu resultatulu ambelor mele interbeliuni sum multiamitu, si doara nu me voiu insielá dechiarandu acésta si in numele celor'a de o credintia cu mine. (Majoritatea 'si aréta invoires prin strigari)

Ghiezy dupa o cuventare scurta 'si re-serva a se intielege cu ai sei si mane va spune delegatiunei.

La ordinea dilei: bugetulu ministerialu comunu. Se primisce ca si cetitu, cont. Szapáry propune ca incongiurandu desbaterea generala, se se aléga unu comitetu de 32 de membri. Ghiezy e in contra alegerei comitetului (steng'a ar' fi avutu se aléga 6 insi dupa contielegerea intemplata) pana nu se va intielege ou partit'a sa, ca-ci déca dens'a va fi nemultamita de respusulu ministerialu atunci se va retiené de la alegerea comitetului, deo alegerea se amena pre mane, candu la 11 óre dem. va fi confe-rintia inchisa desbatendu bugetulu casei, mai tardiu siedint'a publica pentru alegerea comite-tului. —

In 1-a Febr. s'a alesu comisiunea bugetaria in care se afla si Maniu. Comisiunea s'a im-partit in 3 subcomisiuni ca si cesa nemtieasca, si Ghiezy se dechiera ca e multiamitu cu toté trele respusurile ministerialu imperialu. —

Diurnalele germane s'a scandala-si in interbeliunile delegatiunii maghiare dicundu, ca tragunduse velulu de pe tentintele maghiarilor ei se incerca a eosilá conceptul de statu austriac din nomenolatur'a oficioasa. „Der Osten" intr'onu art. „La situatiunea interna" intre altele dice, ca maghiarii se folosesc facia cu monachi'a de cele mai estreme insinuationi si ca se porta ca cum ei cu infiintarea dualismului ar' fi deoblegatu pe toté celealte tieri ale Mai. Sale, ca cum in Vien'a, Gratz, Prag'a, Lemberg, Agram si Sibiu ar' fi asteptatu cineva cu mare sete momentulu, in care se voru dechiará dd. maghiari gata a impari imperialu in 2 parti. Cu toté ca li s'a facutu din partes nemtilora atatea concesiuni: d. e. restituirea legilor din 1848,

anectarea Transilvaniei si acum si a Croatiei, ministeriu de sine etc. etc., totusi voracitatea tirilor ii face se le dechiare ordieni, ca ei suntu de instinctulu loru adusi in o ratacire, in catu trebus se i combata cu puterea. — Numai in gratia maghiarilor s'a introdus dualismul. Regimul numai forte cu greu s's resolvat la acesta Nemtii austriaci nu l'au vrut, pentru ei tieni cu iubire credintioasa de unitatea imperiului, polonii si slavii inca nu. — Ungurii ar trebui se se incordeze se dovedesca, ca profetile despre conflictulu dualistic se nu devina adeveru si ca pusestinea de putere austriaca se nu sufera nici unu scadimentu prin indreptarile cele ecorbitante, ce s'au concesu unei parti a monarchiei, in catu imperiul austriacu se amenintia de tigrii in garantele recerute. Cam acesta e intilesulu pe scurtu alu art, din care se poate simti, catu de delioata e natura pusestunei dualismului. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Foi'a ministeriala „Pesti Naplo“ din Pest'a cere sufragiul universalu in Romani'a in favorea Austriei. Lasamu se vorbesca despre acesta „Concordia“, care in Nr. 6 si incepe revist'a asia:

„Nu putem trece cu vederea assertiunile facute fara vreunu temeu in „Pesti Naplo“ cu privire la situatiunea politica din presente a Romaniei, care se caracteriseaza in modulu urmatoru: „Situatiunea destramata, ce domnescu adi in principatele dunarene, dede ocajune spre a se escă nesc faime cu totalu diferite. Intre altele — in Belgradu si Bucuresci circula faim'a, ca decumva ar' erumpe din nou revolutiunea in Romani'a, poterile, ce au suborisa oconventionea de Parisu, vor fi provocate se decida asupra cestuii — astfelui: Ca ore trebue sus-tinuta ca statu o atare tiéra, care, precum aréta esperintia e necapace (?) spre a'si des-voltă ecosistintia nationala, si pre care e cu ne-potintia a o guverná, — séa n'ar fi dora mai cu scopu a provocá pre locutorii acelei tieri — in interesul linisiei Europei, că se se de-chiare prin sufragiu, ca ore n'r fi aplicati a se uni cu Austr'a, in care casu deltu Dunarei s'ar dechiará de neutrale si s'ar pune sub protec-tiunea poterilor. Incatu e adeverata faim'a acesta, nu potem decide; stat'a inse sta, ca poporul romanu s'a urtu deja cu situatiunea ceea ne'nteruptu iritata si schimbarea guvernoru inca i este spre greutate.“

Ore de unde le-a oulesu „Pesti Naplo“ tote aceste? E forte surprinditoru pentru noi a cefi in foi'a partitei dela potere astfelui de scirl, a caror'a isvoru e necunoscutu. Ni ar' placé ca o fóia seriosa se nu se folosescu de atari pipaiture, cari n'au temeu, si cari amiosescu a scornitura tendentiala. Noi credem, ca „P. Naplo“ ar' face unu lucru mai salutaru, déca in locu de a ochi spre Orientu, s'ar ocupá cu deslegarea si chiarificarea trebeloru nostre interne cari suntu destulu de incurcate. Cu sufragiul universalu, care se recomanda, nu s'ar poté ajunge scopulu nici chiar in tierile coro-nei St. Stefanu — nu in Croati'a, nu in Transilvania, ma dora nici in unele tienuturi diu partea translaitana a imperiului. Ni se pare a fi mai consultu a dà pace poporului Romaniei libere, care cunoscce misiunea sa.“

„Pesti Naplo“ a deschis ochii romanilor din Romani'a, că si ei se céra dela puteri votulu universalu in Ungari'a, déca constituirea statelor depinde dela votulu universalu. —

— „Der Osten“, nouu organu de publicitate, care se occupa cu simpatia de causele romane, intr'o corespondentia din Vien'a 2 Ian. constatéza imbusuratóri'a scire, cumca Austr'a ar' acredita in Bucuresci pe longa Domnitoriu Romanilor unu insarcinatu de afaceri. Acesta causa a fostu obiectu de intielegere intre br. de Beust si ducele de Grammont, internunciul Franciei in Vien'a, si s'a apropiatu acum de stadiulu ecsecutarii. Despre br. de Eder, actualulu consulu in Bucuresci scrie, ca nu va fonetiuná indelungatu in Bucuresci ou tote ne-disputabilele lui calitati, fiinduca s'a pré dedatou cu directivele de mai nainte decata se nu fi pré de dorit u i se dă unu sucesorul insarcinatu. Aceste pasuri ale regimului nostru

suntu a se luá că nesc dovedi de simtieminte, amicabile si binevoitorie facia cu Romani'a, dice „Osten“, cu atatu mai vertosu, ca, dupa cum asta mai departe, deodata cu acreditarea unui insarcinatu austriacu in Bucuresci se va concede si reounóscce că si Romani'a se fia repre-sentata la cabinetulu de Vien'a prin insarcinatu seu de afaceri. Pórt'a la tote acestea si a datu invoirea sa deplina in convingere, ca trebuie se ajute si ea spre a departa influenti'a rusescă dela Dunarea de diosu, că se se redice cu incetulu o stavila, care se feca imposibila esplotarea trebiloru orientale din partea Rusiei. — Altu semnu de relatiuni amicabile des-copere acelasi diurnal in reusirea dñi Dem. Brateanu, ministru plenipotentiaru, in caus'a sailor de remonta comparati in Ardélu, a caror straportare o oprise guvernul transilvanu, ince regimul centralu in Vien'a mediulocí regimul Romaniei transportarea acelora, cari adi voru si fi in manile administatiunii militare din Romani'a. — „Concordia“ adauga aci, ca in privinti'a acreditarii se va face intielegere si cu ministeriulu din Pest'a. —

CRAIOVA 29/17 Ian. A séra avuram un'a din petrecerile cele mai miscatiorie de anima. Ne credeam transportati de pre tiermurile Dunarei, pre cela alu Tibrului. Ni se parea ca vedem in locu de piscurile Carpatilor, pre cele ale Apenninilor. Ni se parea in fine, ca audim cantecel dulci si melodișe ale Sirenelor insirate pre tiermurii Adriatici si ai Mediteraniei, că se adormea pre continentalii dintre aceste döue mari, pentruca se nu astea despre suferintele si tristeti'a fratilor sei dela Tis'a si Carpati. A séra trup'a italiana de aici, a datu o representatiune (opera) in beneficiul societatii „Transilvania“. Initiativa la acesta a luat d. Anastasiu Stolodianu deputatul colegiului III la camer'a legislativa si membru alu comitetului teatralu italiano. Dlui esplicandu directorelor trupei d. Vernici, scopul societatii, adica: de a tramite teneri la invitata la universitatile Europei si propunendu'i a veni prin o representatiune in ajutorul fondului societatii, toti esclamara cu mare entuziasmu: Faciamo! faciamo! con piacere, per i nostri fratelli Transilvani! Si intr'adeveru ca facura, pentruca intréga trup'a isi desvoltă tota artea sa, era mai vertosu baritonistul d. Giuseppe del Puente, se arata sublimu. D. Stolodianu adresă catra publicu unu apel, carele se tipară in fruntea afisiului teatralu, si publicul se arata cu multa bunavointia, pentruca lo gele erau pline că nici odata. Multi platir logea cu cate 3—4 galbeni. Venitul se va vedea publicat de catra societate la timpul seu; pana acum se aude ca elu s'ar sufi la 130 de galbeni. — Representatiunea conste din patru bucati: Partea 1-a, actulu alu II-le din oper'a Somnambula. Partea 2-a, actulu alu III-le din oper'a Maria di Rohan. Partea III-a, actulu alu IV-le din oper'a Trovatore. Partea IV-a, actulu alu III-le din oper'a Ernani. —

In occidentu se prepara unu arangementu intre Itali'a si Franci'a. Acesta datează din 25 Dec. si sta din inviore verbala: că regimul francesu se desierte Rom'a, lasandu pe locu intanturile si provisiunile de monitiune, ce le avura francesii, ér' Itali'a se obligea, ca nu va atacá Rom'a, totusi nu mai primește asuprasi garantia pentru alte expeditiuni in contra Romei.

Se crede dara, ca Franci'a si va retroge trupele lasandu soaunul papala 5 companii de voluntiri. Camer'a Italiei se totu mai occupa cu votarea bugetului si ministeriulu lui Menabrea destulua dibacia de a reesi cu propunerile sale. Incercarile anarchistilor s'a deochiata. Relationile cu Spania nu s'a deteiorat.

Franci'a nu inceteaza cu armurile. Imperatul cu min. de resbelu nu inceteaza a continua disputatiunile facute penta nou'a organisare a armatei. „Monitorul“ ince că de comunu si celealte diurnale sufla in tremiti'a pacii, candu se intetescu si pregatirele la resbelu. O enigma acesta, oare numai eventualitate o voru deslega cu statu mai vertosu, ca acum si Rusia se dechiară print'o nota, ca va midiloci se inceteze agitatiunile panslavistice. Si acesta numai pe-truca se asta acuma isolata din caus'a estrava-

gantelor presei panslavistice, caror regimul Rusiei ar' fi strainu si apoi Rusia n'are spela-care a luá resbelu cu intréga Europa. Pre-candu „diurnalul de Petersburg“ vorbesce de acestea „Invalidul ruesc“ descopere, ca Rusia a pus la cale o solutiune grabnica a cestuieni Orientului. Cum? nu se scie. Atata scimus, ca muntenegrini se prepara decisiv pentru resbelu, ca principale Nicolae a si conchiamatu pe campul Njegusia pe toti barbatii, ce potu purta arme spre a face revista cu ei. Seminti'a Krastenita singura a pus 8000 fetiori pe pitoru imbiinduse lui Nicolae in servitul, déca ii va liberă de Pórt'a, si regentul Muntenegrului li a primitu parola. 18.000 arme noue suntu resolute a ocupá Erzegovin'a. Franci'a prin veduv'a principesa Darinka se nevoiește a inspira principelui Nicolae spiritul de linisire, inse materi'a aprindetoria in Turci'a e cu multu mai latita si mai incordata, decatu se nu prorumpa in explosiuni mane, poimane.

Două idee misca slavismulu de sudu: infinitarea unui regat mare serbo-bosniaco-bulgarescu, ori alipirea slavilor de sudu la Austri'a. Ceea e dorint'a slavismului, asta a austriacilor. Incatrau va abură cióra evenimentele voru dovedi. — Turci'a a tramis unu insarcinatu la Serbi'a, că se refereze despre tóte por-nirile ei. — Anglia crede in conservarea pacii si nu vré a credita pe Rusia cu nici o rubla. — Prusi'a se cam apropia de Austri'a si Rusia incepe a visá de alianta nordica, déca s'ar mai poté inciripa, inse Occidentulu amenintia o re-incercare reactiunaria traditionala a acestei aliantie —

Nr. 10936/1867.

1—3

Escriere de concursu.

De órece prin emisulu inaltului regiu Guvern din 13 Decembre 1867 Nr. 25638 s'a datu concesiune de a se deschide in comun'a Rósnova una apotheca publica cu dreptulu personalu, asiadara in urm'a acestui inaltu emisul se scrie concursu pentru impartasirea acestei concesiuni.

Competitorii au a inaintá suplicile loru prevediute cu atestate trebuintiose la magistratulu acesta pana la 31 Martiu 1868.

Brasovu 31 Decembre 1867.

Magistratulu urbana et districtualu.

Nr. 94/civ.

2—3

Edictu.

Din partea judecatoriei singulare delegate pentru cerculu Branului in Zernesci se face cunosestu, cumca dlu Carolu Tartler din Port. provisoriu la dominiulu Branului a inaintat o actiune aici la judicatoria de pres. 21 Ian. 1868 Nr. 70/civ. in contra dlu George Radovicu recte Bucuru Masui din Branu despartimentulu Port'a pto. 6 fl. v. a., asemenea oratorulu com. si casierulu scolare dlu George Enescu din Simon nomine scol'a centrale din Branu in 25 Ian. a. c. la Nr. 93/civ. pto. o pretensiune de 89 fl., apoi totu acesta in 25 Ian. 1868 Nr. 94/civ. pto. 90 fl. v. a., ambe acestea din fine in favorea fondului scolare, — si dlu Ioane Comisia preetu locale din Zernesci in 28 Ian. 1868 la Nr. 116/civ. pto. 7 fl. v. a. c. s. c., si fiinduca ubicu-tiunea presenta a incusatului este necunoscuta i se denumește de curatoru dlu Stanu Masui din Porta spre ali representat in procesele acestea.

Prin acesta se face incusatulu totodeodata atentu, ca pana la diu'a de infacișare ordinata pre 9 Martiu 1868 demanetia la 9 óre are asi informa curatorulu de sprea starea causeloru acestor de judecata spre alu poté reprezentă dupa cerintia, s'a apropune judecatoriei unu altu reprezentante, ca la din contra vu avé a si ascrie siesi pericolu, care ar' urmá din neobservarea provocarei acesteia. —

Zernesci in 28 Ianuaru 1868.

Dela judecatorii sing. deleg. branéna.

Penciu.

Cursurile la bursa in 7. Febr. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 69 cr. v.
Augsburg	—	—	116 , 75 :
London	—	—	118 , 90 :
Imprumutul nationalu	—	—	57 , 65 :
Obligatiile metalice vecchi de 5 %	—	—	59 , — :
Actiile bancului	—	—	692 , — :
creditului	—	—	187 , — :